

CHOSEN FOR REDESIGN DIY

LOVE & DESTROY, OHJE 1 - PINNAN PURKAMINEN

A!

Aalto University
School of Arts, Design
and Architecture

 t-rex

Kuva: Aino Ahola

CHOSEN FOR REDESIGN DIY

Kuva: Aino Ahola

Hei!

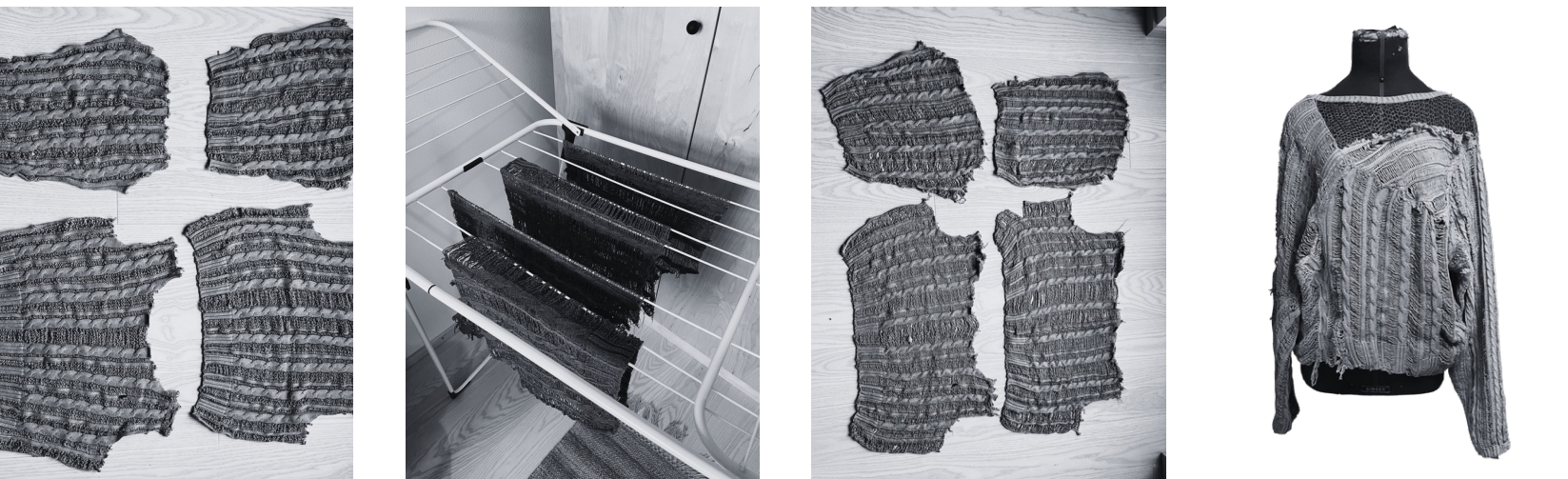
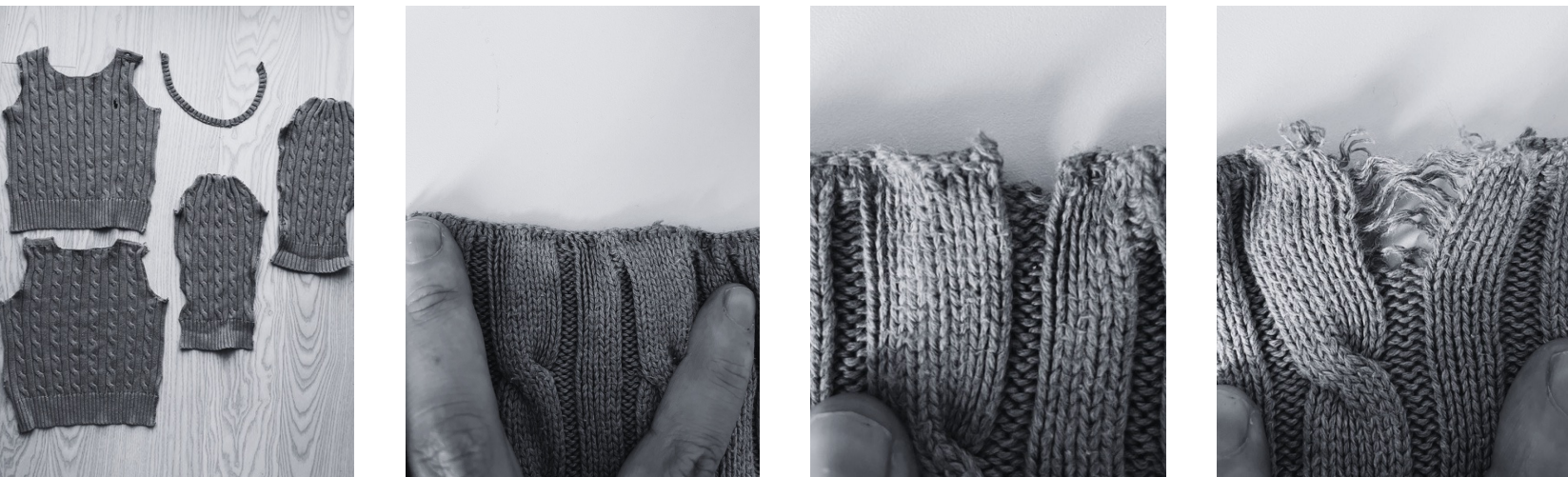
Olen Saimi Parikka, juuri valmistuva tekstiilisuunnittelija Aalto-yliopistosta. Opintojeni aikana olen erikoistunut neulevaatteisiin. Kesällä 2024 teimme yhteistyöprojektin T-REX-hankkeen, Aalto-yliopiston ja Emmy.fi:n kanssa, jossa ideoimme ja muokkasimme Emmyn secondhand-kaupasta myymättä jääneistä vaatteista uusia tuotteita. Kesän projektissa työskentelin erityisesti puuvillaneuleiden parissa purkamalla ja uudelleentyöstämällä niitä. Näissä ohjeissa esittelen kesän aikana syntyneitä ideoita vanhojen neuleiden uudistamiseen.

Iso osa myymättä jääneistä secondhand-vaatteista on pieniä kokoja. Kun neuletta muokkaa purkamalla, se levenee silmukoita pudottaessa ja kasvaa samalla pituutta, kun jäljelle jääneet silmukat löystyvät. Näin XS-kokoisesta neuleesta voi muokata M-L-koon loose fit -neuleen. Puretusta pinnasta tulee hieman läpinäkyvä, pitsimäinen ja mielestäni kiinnostavan epäsiisti.

Ohjeet soveltuvat erityisesti neuloharrastajille, sillä heillä on usein jo perustiedot siitä, miten silmukat ja neuleen rakenne toimivat. Purkaminen, kuten neulominenkin, on toistuvaa liikettä, joka voi tuntua jopa meditatiiviselta, kun tekniikan oppii. Aivot tykkäävät toistavasta ja ennakoitavasta liikkeestä, mikä toimii hyvänä vastapainona ajatustyölle, näytöille ja hektiselle arjelle. Toisin kuin neulomisessa yleisesti, tässä on mielestäni vain parempi mitä epäsäännöllisempi ja rönsyilevämpi pinnasta tulee.

Uudistettavaksi kannattaa valita hyvälaatuisia neuleita. Näissä ohjeissa olen käyttänyt pääasiassa 100 % puuvillaneuleita. Sileälankaiset neuleet, kuten merseroitu puuvilla tai viskoosi, ovat helpompia purkaa kuin karheat, tiiviisti teollisesti neulotut puuvillaneuleet. Paksulankaiset neuleet ovat nopeampia purkaa kuin ohuet. Kynsistä on apua purettaessa, niillä voi ”nyppiä” rakennetta auki kätevästi. Vaatetta purkaessa oppii samalla hahmottamaan kaavoja ja rakenteita, kun näkee, millaisista paloista vaate koostuu. Neuleen purkaminen voi tuntua ajatuksena hieman pelottavalta – purkautuuko koko vaate hallitsemattomasti, kun siihen leikkaa reiän? Pääasiassa teollisesti neulotut neuleet ovat kuitenkin niin jämäkästi tehtyjä, etteivät ne lähde helposti purkautumaan ei-toivotuista kohdista.

Upeita raaka-aineita löytyy käytettynä runsaasti. Toivottavasti nämä ohjeet inspiroivat pelastamaan vanhoja neuleita ja nauttimaan käsillä tekemisestä.

CHOSEN FOR REDESIGN DIY

Love and Destroy, Ohje 1. Tekniikka: Purkaminen

Tämä ohje opastaa purkamaan neuleen osiin ja työstämään kappaleet purkamistekniikalla. Tällä tekniikalla neule levenee ja kasvaa pituutta huomattavasti. Pinnasta tulee hieman läpinäkyvä ja pitsimäinen.

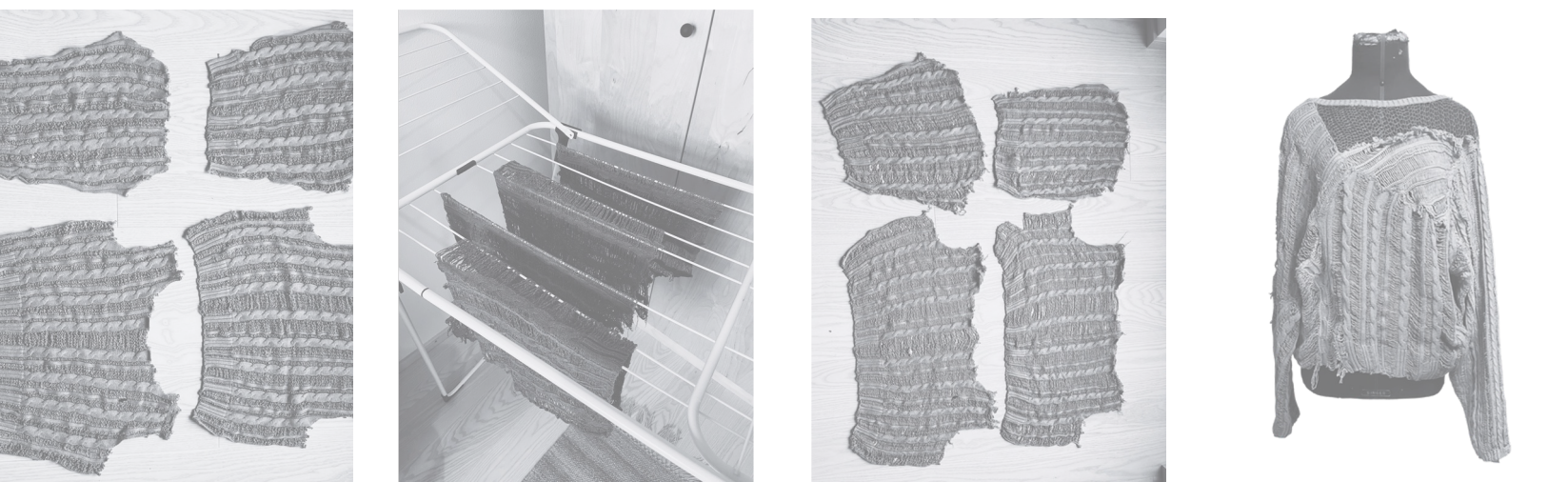
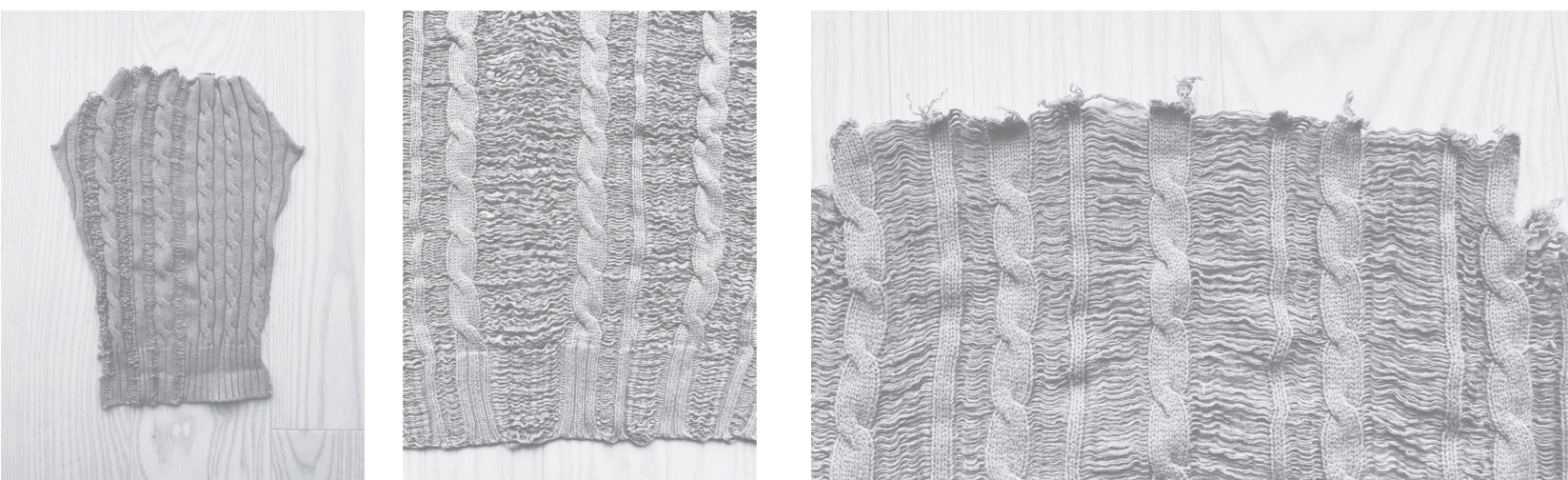
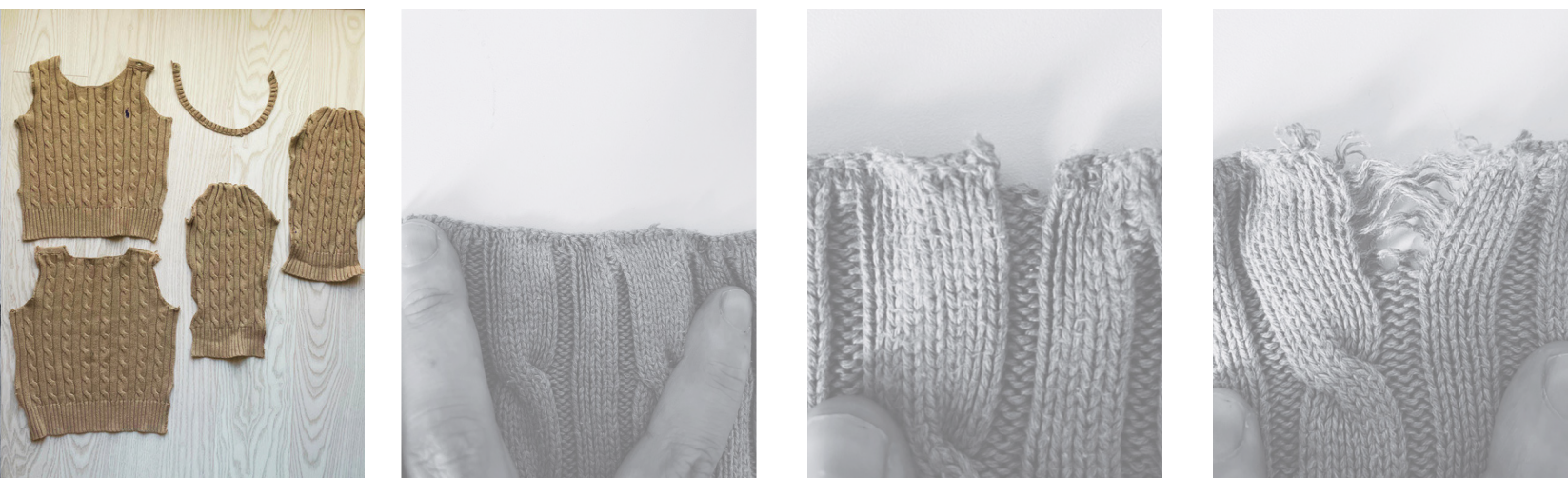
Ohje 2 opastaa, miten koota neule uudelleen vaatteeksi.

Ohjetta varten tulee osata

- ommella suoraa ommelta ompelukoneella ja
- hahmottaa mikä on silmukka neuleessa.

Tarvikkeet: Purettava neule, samanvärisen ompelulanka, ompelukone, sakset, ratkoja

TYÖJÄRJESTYS CHOSEN FOR REDESIGN DIY

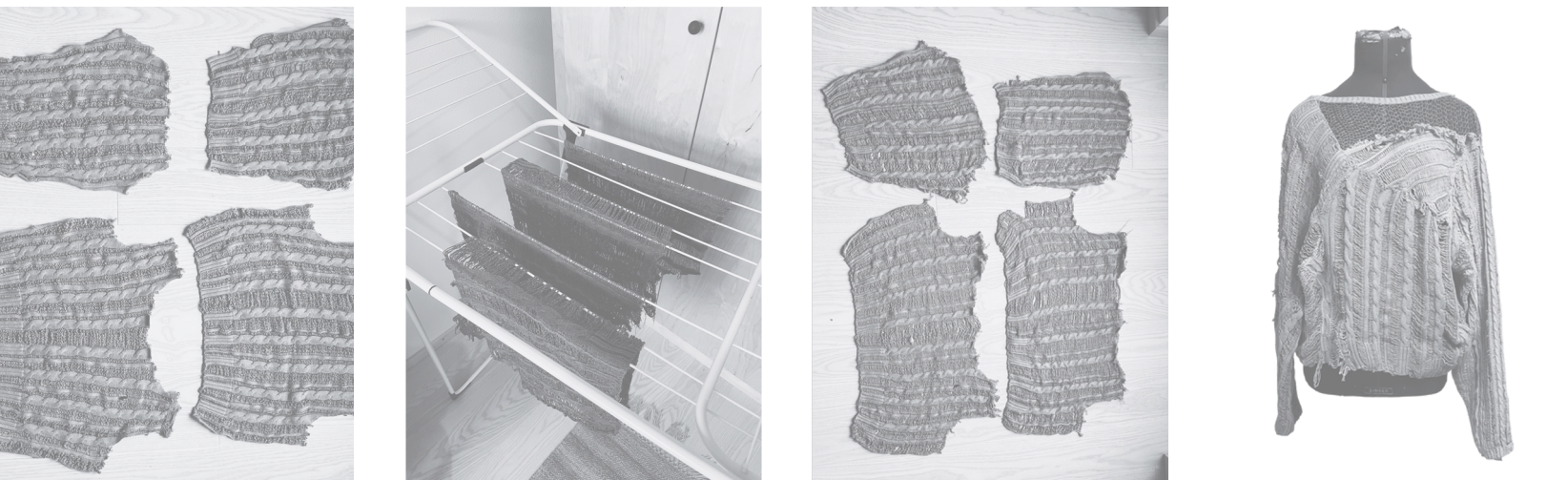

Lähtökohta: Pienikokoinen lasten neule. 100 % puuvillaa. Neuleessa näkyy, että sitä on käytetty, mutta lanka on selkeästi hyvälaatuista. Lanka ei ole nukkaantunut tai hapertunut.

1. Saumojen purkaminen:

Pura neule saumoista kappaleiksi. Usein neuleet on ommeltu kasaan ketjutikillä, joka purkautuu vetämällä, kun löytää oikean kohdan. Joskus neuleet on ommeltu kasaan saumurilla, jolloin neulelanka katkeaa saumoista. Tällaisen neuleen voi myös käyttää, mutta saumat on leikattava auki saksilla ja heti ensimmäiseksi huoliteltava ompelemalla siksakilla kaksi kertaa leikattujen reunojen yli.

Ei ole vakavaa, jos saumoja purkaessa vahingossa leikkaa neuleen pintaa. Tämän voi huolitella ajamalla siksakilla leikatun kohdan päältä. Purkamistekniikalla pinnasta tulee muutenkin epätasainen, joten reiät ja ”virheet” voivat olla hauskoja yksityiskohtia.

TYÖJÄRJESTYS CHOSEN FOR REDESIGN DIY

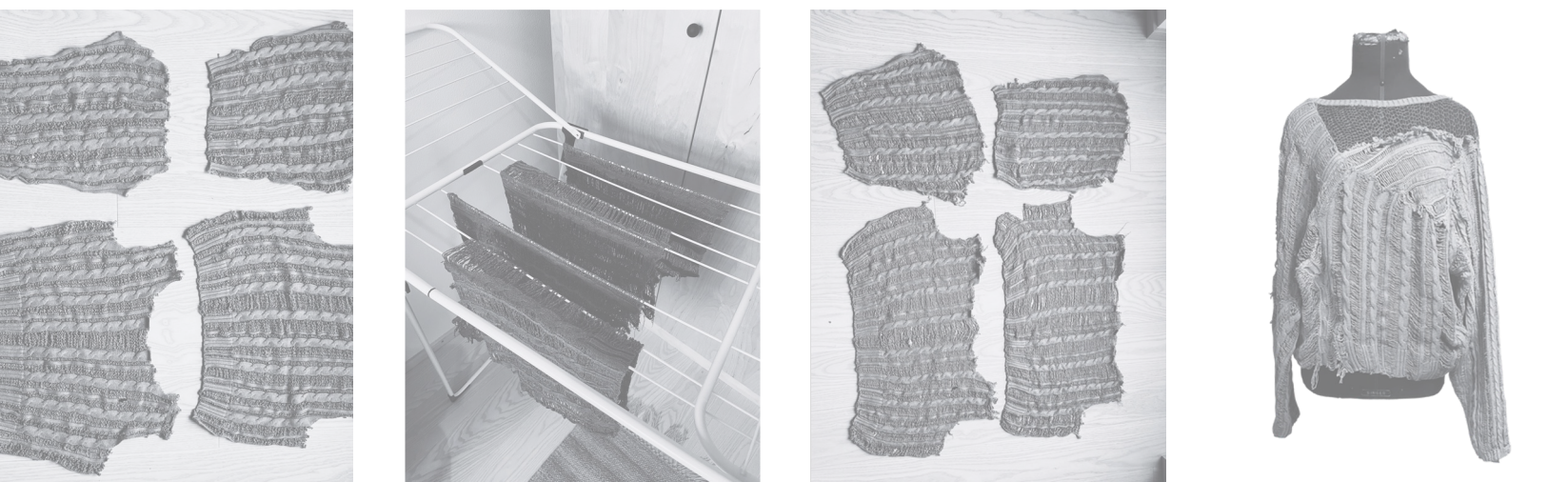
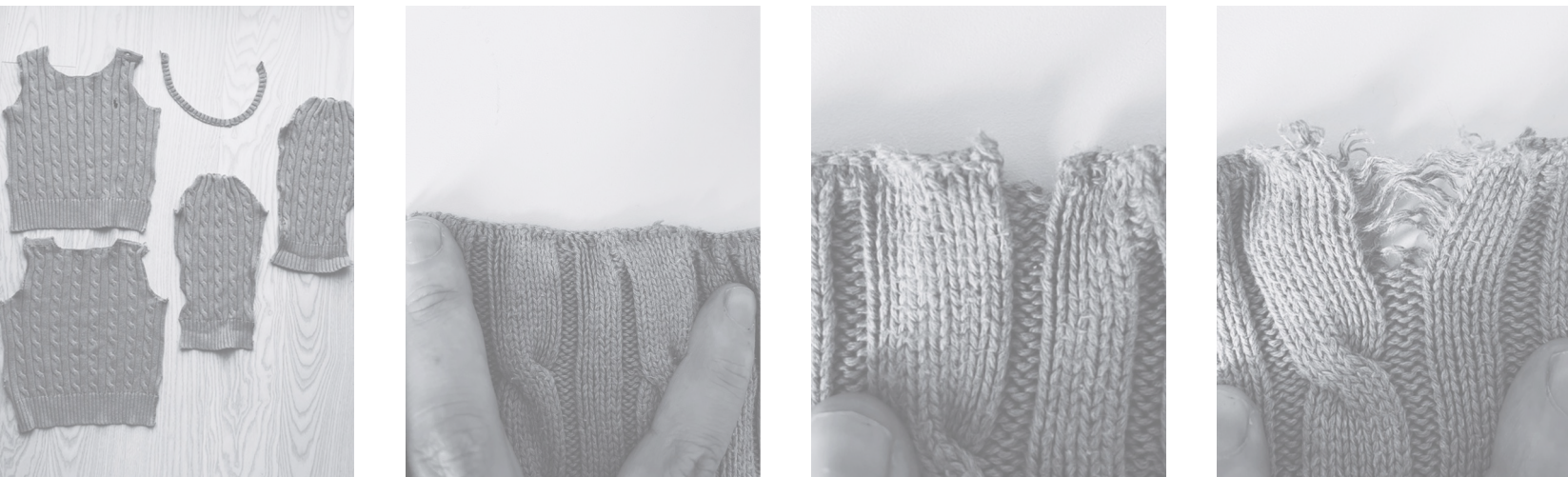
2. Pinnan purkaminen:

Purkaminen aloitetaan aina kappaleen yläreunasta.

Leikkaa silmukoita auki kappaleen yläreunasta haluttu määrä (1–4 silmukkaa). Aloita purkaminen varoen, ettei silmukoita purkaudu sivusuunnassa. Katkaistu lanka purkautuu helposti sivusuunnassa, eikä sitä saa päästää karkaamaan. Haluamme tiputtaa silmukoita, jotka tippuvat alaspäin. Silmukat tippuvat helposti, kun neuletta venyttää leveyssuunnassa. Silmukoita voi myös auttaa aukeamaan "nyppimällä" niitä kynsillä. Tiputa silmukat kappaleen helmaan asti.

Mallineuleessa olen halunnut säästää palmikot ja purkaa niiden välistä. On kuitenkin hyvä pudottaa enintään 5 vierekkäistä silmukkaa kerralla, jotta lankalengeistä ei tule liian isoja ja vaatteesta epäkäytännöllinen. Tiputettavien silmukoiden väliin on hyvä jättää vähintään kaksi ehjää silmukkaa. Silmukoita voi purkaa missä tahansa rytmissä. Mielestäni pinnasta tulee kiinnostavampi, mitä epäsäännöllisemmässä rytmissä niitä puretaan. Kuvassa näet, miten neule alkaa levenemään purkamisen edetessä.

Jos materiaali on liukasta ja silmukat meinaavat karata, katkaistut langat kannattaa huolitella ompelukoneella seuraavan sivun ohjeiden mukaan sitä mukaa, kun purkaa. Muutoin voit purkaa kaikki kappaleet valmiiksi ennen huolitteluun siirtymistä.

TYÖJÄRJESTYS

CHOSEN FOR REDESIGN DIY

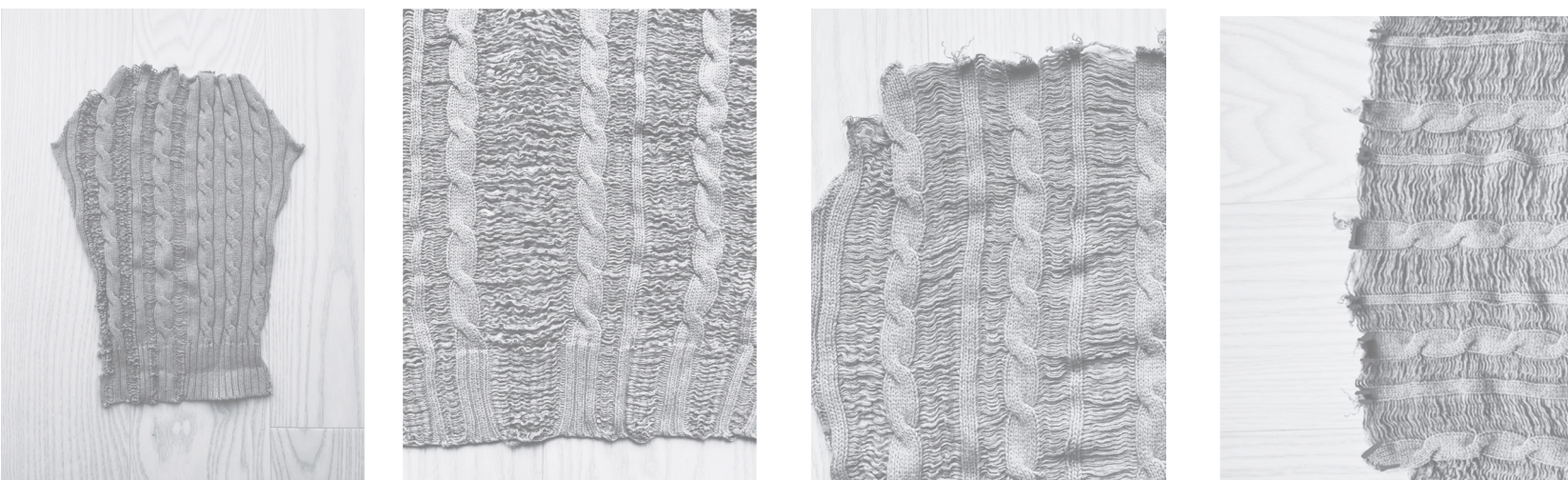
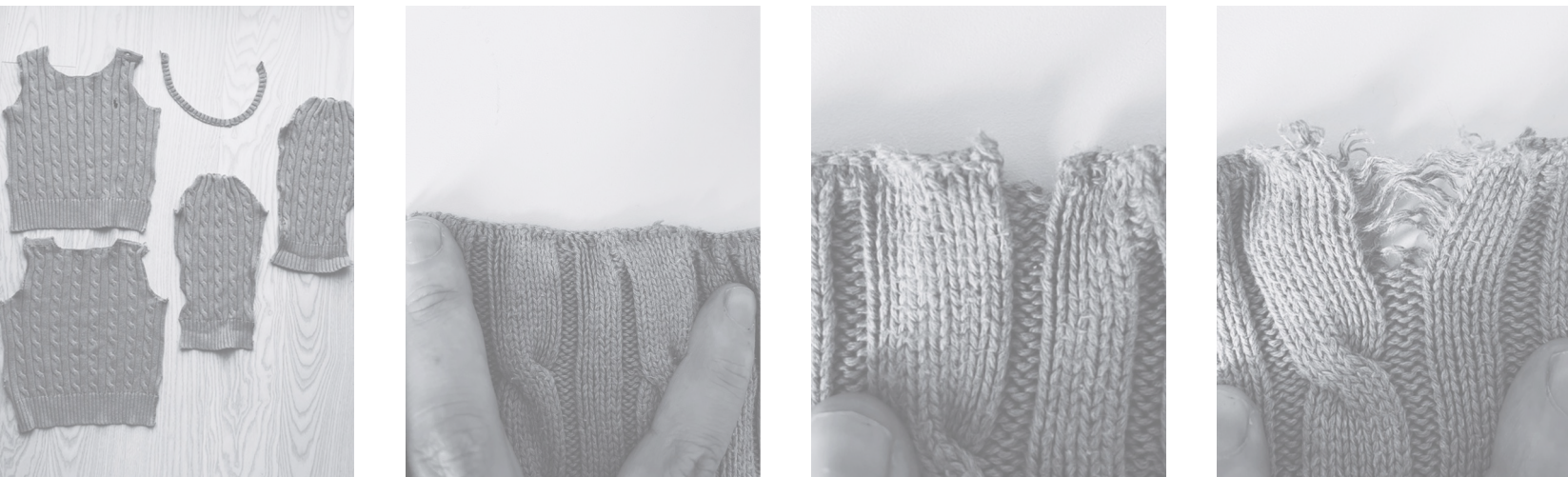
3. Huolittelu:

Jokainen katkaistu lanka ja aukinainen silmukka tulee huolitella ajamalla ompelukoneen suoralla tikillä edestakaisin niiden päältä. Kuvaan piirretyt mustat viivat ohjeistavat, mistä kohdasta ommella. Pystysuunnassa tikkaus päättää katkaistut langat ja leveyssuunnassa se huolittelee aukinaiset silmukat.

Kun valitsee mahdollisimman samanvärisen ompelulangan, tikki uppoaa neuleeseen lähes huomaamattomasti.

Usein alareunaa ei tarvitse huolitella erikseen ompelukoneella. Joissain neulerakenteissa alhaalta saattaa kuitenkin alkaa purkautua uusia silmukoita. Aja näiden päältä ompelukoneen suoralla tikillä pari kertaa edestakaisin.

Lopuksi leikkaa langanpätkät pois.

TYÖJÄRJESTYS

CHOSEN FOR REDESIGN DIY

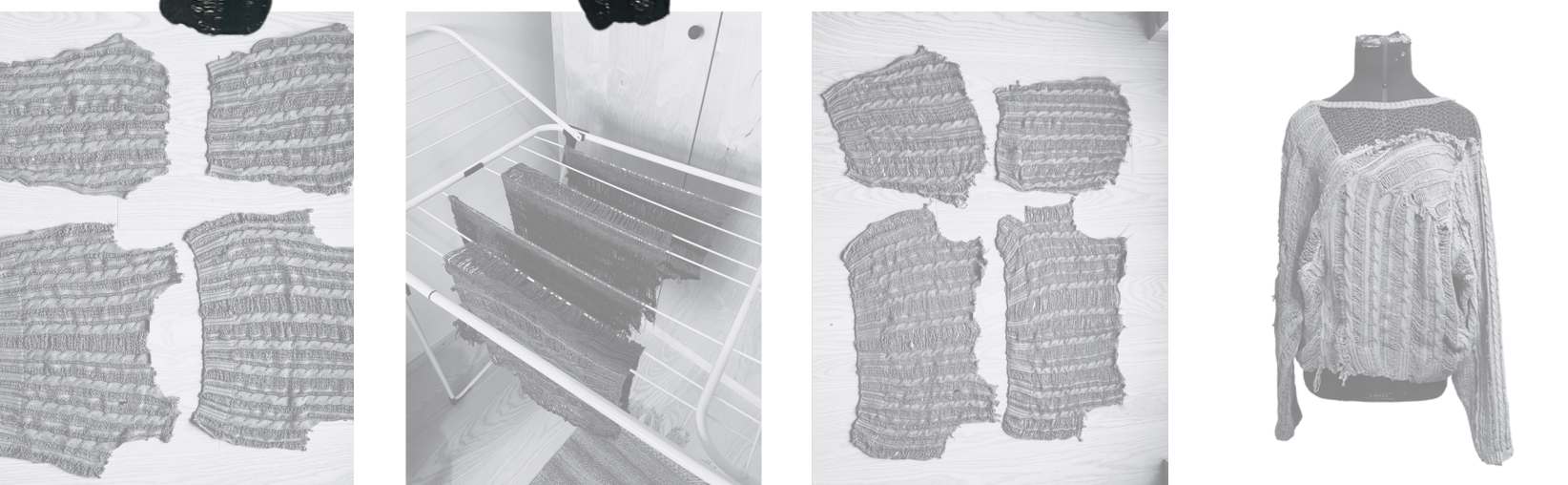

4. Lopuksi:

Ensimmäisessä kuvassa kaikki kappaleet on purettu ja huoliteltu. Lanka jää nuudelimaisen kiharaksi purettaessa, mutta suoristuu kasteltaessa, jolloin kappale levenee entisestään.

Kastele kappaleet hanan alla. Riittää, että kappaleet kastuvat läpikotaisin; enempää pesua ei tarvita. Kuvassa näkyy, kuinka kappaleet leviävät entisestään, kun kihara häviää langasta.

Nyt kappaleet ovat valmiit kasattaviksi uudelleen vaatteeksi. Voit ommella vaatteen takaisin kasaan samoista saumoista, jotka aluksi purettiin, tai koota vaatteen Ohje 2 mukaisesti.

personointi CHOSEN FOR REDESIGN DIY

Miten voit varioida tuotteesi ulkonäköä?

Työstettävän neuleen lähtökohta vaikuttaa paljon lopputulokseen. Voit valita työhön paksu- tai ohutlankaisen neuleen – ohutlankaisesta tulee sirompaa jälkeä ja paksusta rosoisempi. Palmikkoneuleet ovat olleet oma lempparini, mutta myös sileäpintaiset neuleet sopivat hyvin. Moniväriset kuvioneuleet eivät purkaudu samaan tapaan kuin yksiväriset ja eivät sen vuoksi sovellu tähän tekniikkaan. Pintaa voi purkaa harvakseltaan tai tiheästi oman mieltymyksen mukaan. Mitä tiheämmin neuletta purkaa, sitä enemmän se kasvaa. On hauskaa tuhota ja rikkoa siistiä pintaa – rakkaudella.

Jaa kuva somessa!

#AaltoDPTDesign

#TRexProjectEU

@emmysecondhand

@saimielmiina

#chosenforredesignDIY #loveanddestroyDIY

#diy #redesign #upcycling